

מגולה גדולה

ללא ממכת קיגזים

עם פירוש "קן מפורשת"

אהללה ה' בחוי על שיזכני להיות ממוני הרבים. במיוחד בספר הקדוש זהה "קן מפורשת", שאבינו של המחבר הגה"צ רבי אליעזר מאכער זי"ע אבד"ק גרידץ מבטיחשמי שילמוד פירוש מבנו רבי צבי זי"ע,

יהי לך ישועות ולא יצטרך לדופאים.

ובודאי יתקיים הבטחתו. כמו שכל העולם טמכו על פסquito בהלכה, בדור דעה עוד בזמןים של רבינו עקיבא איגר זי"ע, בודאי יכולם לטעון עליו ג"כ על הבטחתו, וכש"כ שהיה מפורסם וידעו לכל לבעל מופת גדול ולעושה פלאות, ומאות אנשים עמדו ליד פתחו לקבל ברוכתו שנטקיהם, בודאי יהי זכות גדול לכל אחד שיביא ברוכתו לביתו. זכות המחבר יגן עליו ועכ"י Amen.

בחקדמת רבניו לספר בנו ר' צבי ב"ר אליהו "קן מפורשת" עם"ס קינים כותב רבניו, שבנו השair דבר לדורות, שהצהיריך איזה ישועה לימד **משנה** במס' קנים עם הרב ותוי"ט והפירוש של בנו "קן מפורשת", יעמוד ויתפלל באיזה לשון שגור בפיו (נוסח התפלה הוא להלן), והוא יהיה לו ישועה. ואם לא יועיל, יעשה כן עד שלשה ימים.

ובספר סוכת שלם (דף ק"ז) כתוב רבניו "ושמענו על משפחות מוחסות בישראל, שרגילים בכך **ואינם רגילים ברופאים.**"

ורבניו נותנים טעם לשבח על זה וזה: בכל הקרבותות זולת התמידין יש מציאות שאין צרכיהם כלום, כאמור הרבה שהבחאתி לעיל כל העוסק בתורה אינו צריך לא עולה ולא מנחה ולא חטא ולא אשם. כלל הדבר יש מציאות שאין חוטא כלל וגם לא בעשה **שיצטרך עולה**, אבל מהבהיא קנים אין ביד היישראלי לפטור עצמו, שיש קינוי זביז וזבוז וקינוי יולדות, א"כ יש הצורך יותר גדול קינים, שהוא לא נפסק עלומית.

יש לדאות במדרש על הקריאה (שיר השירים ד' א') הנה יפה רעניית הנה יפה עניין יונים, עשרה דמיונים של ישראל להיוניים וכולם נעים לעורר לבב היישראלי, ובאי לא לפחות אחד מהם. מה יונה פושטת אזווארה לשחיטה כך ישראל שנאמר (תהלים מ"ז כ"ג) כי עלייך הורגנו כל היום, שמחה בא לב היישראלי בכל אלה ועד כמה יש כח בלימוד קיניםبعث צרה להצליל מפורעניות, וכשחתא לכפר עונותינו, באשר מזכיר את החיבה הגדולה של ישראל לה' יתרומות, עכ"ל.

זהו נוסח התפלה:

אתה ה', חביבך ישראל לפניך וחיבת יתרה נודעת להם שנקראו לך בניים, וזה הוא
במה שבראת בין הריבוי מניינו עופות הקשרים שהם יותר מטמאים (כדייאתא בחולין ס"ג
ע"ב) רק תורה ויונים ביתים להביא קרבן לפניך מהם, ואנחנו דומים במידתינו להם,
עשה עמי חסד כرحم אב על בנו. ויפורט מבקשו.

כתב רבנו (בספרו "סכת שלום", כלל ב') שבחחלה למודו יאמר (בגנחת השל"ה): חנני רוזח ללמד קרי שיביאני ה תלמוד לירדי מעשה ולירדי מדות ישירות ולירדי ידיעת התורה. וביריני עושה לשם יחוור קרשו בריך ושביגיטה. (ולנסח ה"נודע ביהודה", יאמר): חנני לומר לךים מצות כוראי יתרבד. (ואם לומד לזכות נשמה, יוסיפ): ואני מופת מלמוד זה לנשמה (פלוני) בן (וניבו) בשם אביו ופלוני בן פלוני.

כט	תוי"ט	קנים	רע"ב
		מיטבלת קניין א חטאת העוף נעשית למיטה, שם [דבור המתחיל היה] לטובב. כגון שעוזה	א חטאת העוף נעשית למיטה מחות הסקרה, דכתיב (ויקרא ה) "והזה מדם חמוץ חמוץ על קיר חמוץ ונחישאר בדם ימזה אל יסוד חמוץ", קיר חמוץ ולמעלה, דהינו מן החותם ומתחתי פעים שהוא מתחתי לטובב. דאי קיר העליון,

kan mporashat -

חטאת העוף (א) נעשית למיטה. מחות הסקרה של המזבב. סמונבם קיה ביטודו ל"ב אמות ארך על ל"ב אמות רוחב במנבב. ואחר שעלה היסוד לנבה אמה כונס אמה לכל רום ועולה ובונה עוד ה' אמות, וזהו נקרא טובב. כונס עוד אמה לכל רום ועולה ובונה ג' אמות, וזהו מקום תפערקה. ילבטו עולה ובונה ד' קינות על ארבע פנותיו, וקיה קדחת כל קרון אמה על אמה בארכו וברוחבו ובגובהו. נמצא לפיה זה גבה של כל המזבב מן הארץ עד כלות קינות עשר אמות. והיסוד שמייף את הטובב ברוחב אמה, לא קיה מייף אותו אלא בצד צפון ומערב. אבל הצד מזרח ודרום לא קיה יסוד אלא באורך אמה בקצת מזרחית צפוןית, ובקצת דרוםית מערכית. ובאמצע סמונבם, דהינו למלחה מן הארץ ה' אמות. קיה עשוי קו של צבע אדם סביב למזבב. והואותו קו נקרא חוט של סקרה. כי שם הצבע קיה נקרא סקרמא קריאתא (בשבת דף קיד ע"כ) אמר רביה בר בר חנה סקרמא שמה. נמצא שהחותם של סקרה קיה למיטה מיליון של הטובב, אמה. ועל זה פניו המשנה הכא שחטאת העוף נעשית למיטה מחות הסקרה. ומהטעם, דגבי גרבן חטאת העוף כתיב (ויקרא ה, ט) "והזה מדם חמוץ חמוץ על קיר חמוץ ונחישאר בדם ימזה אל יסוד חמוץ". ומפרש הגמרא (וכתמים ר' ס"ר ע"כ) שזהו הקיר שמשירים שלו מתחמין ליסוד. וזהו קיר הפחתון למיטה מחות הסקרה. דאי קיר העליון. דהינו מחות ולמעלה, פעים

הג"ה

(א) חטאת העוף כי: התנא רדקק ליקט חטאת העוף כהותה אחריו קדם עליה העוף, מפני שקדמת להפרשה ולתקרבה (אין במקוא אותן ו'). וכיון שבין המסתכת בעופות משתעים, נקייט

למעלה מן הפטוכב. שעהות למטה מן הפטוכב, וחתאת בהטה למטה. בדעתן במשנה ג' פ"ה ר' זכה. עולה העוף נעשית בטענה. כתוב ר' זכה "ומלך והקтир ונמצאה" למטה. עין מה שבתקתי עוז משמא הגمرا בפ"ז וכו'. עין מה שבתקתי עוז משמא הגمرا בפ"ז ותקחים מ"ה [דברו המתייחס לעלה]. והמפרש יהיב סימנו וחתאת בהטה למטה. עולה העוף נעשית למטה. על חטאת ועלות עופ ע"ע ט"ט. כלומר בעולה יש ע"ז, וכן בלמטה. ובחתאת יש ט"ז, וכן בלמטה. ומפילה ידענו לבתמות,

kan mporashat

שהוא מתחמץ לפטוכב וכגון שעושה למטה (ב) מן הפטוכב (וכמו תחמוץ שם אותן בסדר עליית חטאת ועלות העוף. והלמוד של חיוב חוט הסקרא איתא בגבאים דף נ"ג ע"א). וחתאת בהטה למטה. רגבי מטה בטה בתיב (ויקרא ר, ז) "על קרנות מזבח". פרוש נגיד בקרנות, דהינו למטה מחות הסקרא. וצריך לנו לכתלה ארבע מתנות על החודות של הארבע ניוות הפסובות. ובריעבד אם לא ניתן על החודות ממש, אלא בחוץ הארץ של חד לאינה רווח שירצה, יצא. וכגון שעומד בונית דורות מזבחות ונמן את הדם לצד מזבח או לצד דורות בחוץ הארץ של חד. יצא בזה. אבל על גופה של הקרקע אינו אריך לנו (ג).

עלות העוף למטה. ר' זכה בראשו ותקтир המזבח ונמצאה דמו"ג גו). ודרשו (בוגבים דף ס"ה ע"א) מה הקטרה בראשו של הפסוב, אף מליקה ומazzi בראשו של הפסוב. והסימן שלא יתחלף עולה העוף עם מטה הארץ בדין מעלה ומטה, ושלא יתחלף בין עוף לכתלה, מבייה התוספות יום טוב בשם המקפרש: ע' ע', ט' ט'. דהינו, בעולה יש ע', וכן בלמטה. ובחתאת יש ט', וכן בלמטה. ומפילה ידענו לבתמות, דהא איקבא נינהה. עד כאן לשונו. אבל יש לנו לפה גם כן הע' לבעוף. ר' אם לא בן אמר לא ניען אם עלות הארץ או עלות הארץ למטה. ובועל המחבר תפארת ישראל נתן על זה סימן טוב בהמלות עצמן: הארץ למטה, ר' זכה לומר דרך קעוף לעוף למטה (ד).

הג"ה

בוגבים י' ע"ב, וזה מלכה בר' מתרבו, וכן שבtab שם הכסף משנה מונה ראייה אל הרקם". גם מן הראייה השניה של הכסף משנה שם אין לו, פיו ר' זכה אמר גדרה" אל בא ר' זכה הלה במוות, וכי שאמר גדרה" על קרנות הכסוף", כבר דרשו שם בגمرا מודרך (יחזקאל מג, טו) "זה קראל (פרש הפסוב) ר' אמות". וכי אין גבשו או רחבו אלא ר' אמות. ומפיק בגمرا אלא איקא לרשות קרנות ר' רחמו אותן ר' אמות ממנה נקבע של הטעמה ולטחה עד החות כי קגרן. (ר) ואף שר' אליעזר בן שמעון מזכיר בחתאת הארץ גופה של קגרן, וכן שבחתוי אותן ג', אבל בעולה הארץ מורה שאין אריך לטעמות גופה של קגרן אלא למטה מחות הסקרא. עין בגבאים נ"ג ע"א.

(ב) למטה מן הפטוכב. ואין לומר עושים החטא למטה מהחותם אבל עושים אותה מפני שבין החות ועלות של הפטוכב ותורי יתמחז לאיסזה. שאין במובן אלא ב' קומות, למטה מהחותם ולמטה. ומה שנעשה למטה מהחותם, היה נשלה עד ראשו של הפטוכב (עין בגבאים ס"ד ע"ב תוספות דברו המתייחס לתפקיד, ובמקרה זו דברו המתייחס חטאות העוף).

(ג) אין צסק נרכב"ם (פ"ה מבעשה תקרבתות ה"ז) אלא ר' המחלקה האמוראים אשר איפלו בוגבים נ"ג ע"א אלא ר' דרבנן, ולא בר' אליעזר בר' שמעון ר' מצעריך בוגפה של קגרן. ויש להזכיר על הנrho רבונתא, הטעמה התוספות המקפרש וזרע"ב, שפסקו שאריך לנו על גופה של קגרן, והוא לפי חיד שנייה

דקה איפכא נינהו. ועולה בהמה למשה. ברכנו מ"ד פ"ה דוכחים. אם שנה בזוה ובזוה פסול. כתוב הר'ב, כי רפסל אם עשה מעשה חטאת העוף למעלה - דוקא ברזאה. וענין פ"ז דוכחים מ"א. ומסים המפרש: ובמצוין,

ועולה הבהמה למשה. אם אלגטיא במעלה פרק חטאת שנה בזוה ובזוה, פסול. סדר האיבא למאנן שנה בזוה ובזוה, דאמיר דלא מאכבל, עד כאן. קנים כך הוא: החובה, אחר ובפ"ז דוכחים מ"ג פרשטי

עלשה למשה פטולה. סדר גניין של חובה, אחר בשם התוספות במאנן דאמיר דלא מעכב. סדר קנים. וכן גורי שני חורדים או שני גני יונת. פרידה קרייה יונה אחת או תור אחר. המפרש. קנים. בחיר'ק מתוך הקו"ף, כי כן מפעלי הכפל ובציר, כמו

בראשו של מזבח אף מליקה ומatoi בראשו של מזבח. ושל בהמה למשה, דכתיב בה "יסוד". ואם שנה בזוה ובזוה פסול, כי רפסל אם עשה מעשה חטאת העוף למעלה - דוקא בהזאה. אבל הפליקה של חטאת אף למעלה בשנה, דמליקה בכל מקום במזבח בשנה. ועולה העוף לית בה סזאה כי אם מצוי, ואם קיימת גניון דהוה מזבח ורשותה. סדר גניין של חובה, אחר במזבח כרלעפן (ס"ד ע"ב). אבל אשר זבחים שלא פרש בהן געשין למשה, דכתיב בהו "מנוח" ולא כתיב בהו "קרנות". וכליה מזבח ליפה למימר דהוה מקומן, שהרי התורה נתנה מחצאת. עד פאן לשונו. וכן איתא שם ע"ב בגמרא) לפ"ז דעת ר' אליעזר, מרכתיב גבי חטאת (ויקרא ו, יט) "הכהן הקמתא אותה". אותה דמה למעלה, ואין דמו של אחר למעלה. ומה שכטב רשי' לעיל משום דכתיב בהו "מנוח", הוא לפי הטענה דליתליה ר' אליעזר. (וישו ונחיהם ריש נ"ז ע"א ברש"י). ומה הכהן עומד על הרצפה וזורק במזבח זריקה אחת על זווית מזבחית צפונית, ואחת על זווית מערבית דרוםית, מפניה שניה שם יסוד. ומתקבון בכל פעם בזרקה שהאה הרים מכך קזיות של המזבח בכל צדדיו כמין גמא. דהינו קב"ף פשוטה, כדי שיקמצה הרים של כי מתןות על ארבע כתלי מזבח. וזהו מה שפנינו שדמה טעון כי מתןות שהן ארבע (ען ובධים נ"ג ע"ב, ורב"ט פ"ה מפעלה הקבנות ה"ז) (ה).

אם שנה בזוה ובזוה פסול. דוקא בהזאה. אבל הפליקה של חטאת אף למעלה בשנה. דמליקה בשנה בכל מקום של המזבח. ועולה לית בה חזאה כי אם מצוי, ואם עשה למשה פטולה, וכן שכתבי במקואו אותו ב.

סדר קנים. נקראת קניס בחריק מתוך הקו"ף. ובקעד: "קנים מעשה את חטאה" (בראשית ו, יד). היגור מן השרש קנן ופרושו מדור. ולא נקרא קנים בסת"ח מן גן ביחס. דמה שפנינו כן

הג"ה

שאריך לנו הרים למשה מחות הפקרא כמו בחתאת (העולה) (העוף) אשר גמי בחייב בה "יסוד המזבח". אף דשם היה הגקר משות רחייב קיר, ויפאה אל יסוד, וכמו שכתבי לעיל, משמעו להו גמי (בחטאה) (בעולות) ברכמה שבתבי לא יסוד להיסוד ולא מתחילה להטובב. אולם לפ"ד הפלורד חזה הוא רוחוק, וכמו שכתבי דבעוף אינו רק

(ה) הר"ב והפרש כתבו על זה: ועולה בבהמה למשה, מרכטיב (ויקרא ז, ז) "אל יטוד מזבח הדולח". נראה גוונם, והוכית בגמרא (בבבכים נ"ז), לשיטת התוספות דבור רטחיל תן, נ"א ע"ב) מזה רעולה בעי יסוד. פריש למוטוי גרו מזוחית דרוםית של המזבח שלא נבנה שם יסוד (ען ריש במקואו) ומפעלה יש מפilia מזה הלמוד

חטא ואחד עולה. בוגון זב וזבה ויזלה, וטמאת מקדש וקדשו, ושמיעת קול אלה, ובטעו שפטים, וכך צויאין כן בדלות, אלא שזב וזבה מביאין כן בין בדלות בין בעשרות. וכך על גב דאיכא שפטינו עלות, כמו שארכתי בריש פרק ב' ובריחות

קנין של גר דהן חובה שפטאת ואחד עולה. בגדרים ושתיין עלות, לא חייש נדבות, بلן עלות. איזהו גדר, מנא עלייהו משום שלא שכיחי כלל Hai. בגדרים ובגנוף ארץ ישראל בחוב עור: גם בן שאינו מפרש בחורה, עד באן. ובchap (עוד) תרמ"ט: ומה שאמרנו שהחולה אחד עולה ואחד מטהת מרוי הוא בפי עקר לחיוב הראשון. ואם כבר הקרייב מקטת קרבנותיו עד שהעה האיש תהה הרק משל יש אליו אשרים

חץ שברגי חאים בחיר"ק. וכן צפור שבטחת, מפני הסמכות. הוחoba אחד חטא ואחד עולה. בתב הר"ב, ואף על גב דאיכא קניין של גר דהן חובה (דברו הפתחיל ער). ומה

שבתיב הר"ב לא חייש פנא אליהו כו' משום ולא שכיחי ונדבות, פנא עלייהו משום שלא פלי Hai, אך פטב תרמ"ט.

ובגנוף ארץ ישראל בחוב עור: וגם בן שאינו מפרש בחורה, עד באן. ובchap (עוד) תרמ"ט: ומה שאמרנו שהחולה אחד עולה ואחד מטהת מרוי הוא בפי

kan מפורשת

בפמ"ח אינו מחייב עצם הפסחה, אלא בא בסימוכות "kan צפור". אבל בוגר מגדיר kan באיר"ג, "ודורור kan לה" (מהליכים פר, ר). ולכון כי ברבים, קנים, בחריר"ק, כמו חז חאים (ען חופפות יוס טוב הבור המחייב קנים) (1).

הוחoba אחד חטא ואחד עולה. כבר מתייחס לעיל במובא כל הגדרים וממיבים להקרייב עליהם כן לזר肯. והו: זב וזבה يولדה ומצע וכהומה להן. ושיש מנק שאין מביאין כאן אלא בדלות. ומנק שמביאין אותו בין בדלות ובין בעשרות, עין שם. ושנה לנו המתא הקא, שקנים פאלו נקרבין לעולם פרידה אחת מהן לחטא ופרידה אחת לעולה. וכיול הכהן לעשות איזו פרירה שנרצה מטהת, ואיזו שנרצה עולה. חוץ אם נתפרקשו הבעלים מיד בשעת לאייסון איזו טהרה מטהת ואיזו עולה, וכמו שארכתי במובא אותן ג'. אבל אם ללחום סתום ואסרך גרא עליהם שם, אין השם חל עליהם וכיול הכהן לשונתן, וכמו שנאמר במובא אותן ג'. וקורא אותן המתא בלשון חובה, מפני שמשיל החיוב על אותו הדם אשר פגע בו אחת מהגדרים הנ汇报ים שם להביא כן לזר肯. לאפוקי גדר ונדבה, שאינו מביא אלא על ידי נדבת לבו, והם נקרבין בלן עולה, כדקפריש ואזיל. וכך על גב דאיכא קנים של גר (שם אותן ג') גם בן חובה ואף על פי בן נקרבין שטיחן עולה, לא חייש פנא עלייה, משום שלא שכיח כלל Hai. ועוד, שאינו מפץ בתורה. אבל אין לתרץ שכן הגר הוא גם בן במנו גדר דקה בא להתחניר מחפש לבו, ואין נקל בכלל חובה אלא בכלל גדר ונדבה. דאם בן היה לו די בפרידה אחת, ואין ארייה להביא ב', פרידות. וכי בן חוביים בגמרא (בריתות ט' ע"א) שהגר אי אפשר להביא פרידה אחת כמו האומר הרי עלי עוף שיכول להביא אפילו פרידה אחת, שלא אשכחן חובה פחות משתי פרידות. אלמא שקן תגר הוא גם בן בכלל חובה.

בלן עלות. לפי שאין בגין גדר הוא גם בן בכלל חובה.

הג"ה

מדחיב קיר ומוציא אבל בហמה כלל על קיסוד עצמו ולא פחיב משלחה. וכן להקשות למאה נקוט לתשובה בכלל הפסחה וזה רדי אין אריך למנ, וקייר לא במחיב בית. וכן בתבמי בפהנום התעמים האמורים. (1) וכן בהבתוכ בלשון זכר, והעד כי יקרא כן צפור, חורה לעצמה ולשון חכמים לאניהם (בראיתא בחלין קל"ז)

עלות ועشر חטאות כלן חוכה, או בהפה, ולפיכך אמר בפסקת זו מניין חטאות שבחוכה ומניין עלות שבחוכה ולא אמרחצי בחוכה, עד פהן. איזהו גדר האומר הרי עלי עליה. אין מה שכחתי בזה במת"ה פ"ה רערכין [דברי מהחיל דמי]. מה בין גדרים לנרכות אלא כו'. אין מה שכחתי בזה בסוף' ק רבבא קמא.

שלמים. הלא גדרים ונרכות האומר הרי עלי עליה. ואיזהו גרבא, האומר הרי זו שבעופות כלן עלות. עלי. מה בין גדרים לנרכות, אלא שהגדרים, מהו או נגנו, חיבים באחריותם. ונרכות, מהו או נגנו, אין חיבים באחריותן:

kan mporasha

הליך גדרים ונרכות שבעופות כלן עלות. ואפלו לר"א (בריתות פ"ו ט"ג) לסביר שמתנדב ארם גם אשם תלוי, אף על פי כן אי אפשר להביא מעופות אשם תלוי לנרכבה. דאסם לא בא אלא מזכרי בבשים בלבד. (ען מבוא אות י"ב, ורמב"ם פ"א מפעשה הקובנות ה"י) (ען מבוא אות ח').

הרי עלי עליה. האומר: הרי עלי, נקרא גרב. דכתיב (ספרבר ל, ז) "ונגדך עלייה". וכתיב (שם פסוק ג') "ללאסיך על נפשו". וכן, בתרוממה כתיב (שמות כה, ב) "אשר ירבענו לבו". ולහלאן כתיב על זה "זאת תרומה". וכן כתיב (שם לה, כב) "כל גרב לב הביא חח ונעם", אלמא כל שלא היה מחסר בפרש נקרא בלשון גרב (מלשון הרואה').

אין חיבין באחריותן. מפרש טעמן (במגלה ח' ע"א) דכתיב (ויקרא א, ד) "ונגדך לו לכפר עליו". את שעליין, חיב באחריותו. דלא מפטיר עד שיכפר. ואת שאינו עליין, אינו חיב באחריותו. מי משמע לשון עלי שחייב עצמו באחריותו, אמר ר' יצחק בר אבדימי, פינן דאמר "עלוי" במאן דטעין אכפיה דמי, ושוי אנפשיה חוכה. ואם אמר שמי הלשונות ייחד, כגון: בהמה זו עלי עליה, דין גרבבה עלייה. דמה שאמר עלי, עלי לרביה קאמיר. אבל אם אמר: דמי בהמה זו עלי, דין גרב עליה. (ען עריכין י' ע"ב) (!) ולענין "בל תאחר" גרב וגרב שווין. דכתיב (ויקרים בג) "באשר גדרות לה, אוליה גרבא אשר גדרת בפייך", הרי גרב וגרב אמורים בענין (ען מגלה פ"א ט"ז בהרועל).

הג"ה

לך אמותי אצל החכמים השלמים המרכיבים על הרוברים הפטולים כל הלשונות כלם.

(ז) והקשה הרואה' בשם הר"ר יעקב ז"ל, אמאי לא לחני נמי שהנדר בין שהוא דבר שבחוכה אינו בא אלא מן החולין בדיאתא במשנה קדוחות (פ"ב ע"א), אבל גרבבה באהה אף מן הפטישר שני, גרבבי מעשר כתיב "ונבחת שלמים" (דברים כו, ז). וליבא למימר תנו ושידר (כמו היבוי בתנא "אין אין" לא שיק למימר מתנו ושידר (כמו במחנית י' ג' ב')). ובמגלה (ח' ע"א) תען משנה זו בלשון אין בין גדרים לנרכות אלא שהנדרים חיב באחריותן כו'. אין לנו לתרץ מושם דלא פסיקא ליה, דגעמים ובר שבחוכה באהה גם מן הפטישר, בדעתן (מנחות פ"א ע"ב) הרי גדרים גני אשבחו دائم תבין באחריותן, בראשם שם

ע"ב). דכתיב רחלים, ובמשנה איתא רחלות. ויש דומה ליה עוד בכמה מקומות בש"ס, ובגנו (חילון כ"ב א') כאשר בתרורין, וכתיב רשי' שם: בתרורין, לשון משנה. וכן כתיב הרמב"ם (ריש תרומות) וזה לשונו: אמרם בכל קמשנה טרם ותחורם ויתרם, בעלי לשון האחרונים מקשיט על זה ואומרים כי השערם הרים ומרם וירם. וזה אינה קשיא אמיתית, בין שערק כל הלשון מן הלשונות הוא הוזר למה שפדרים בו בעלי אותו הלשון ומה שנשכע מהם, ואלו בעל המשנה בלבד ספק עברים דיו במקומן, רצוני לומר באיזה האכבי, ונשכע מכם לשון תרם וכו' נשתפסו, הגת הוא ראייה שהוא מקבל בלשון ושו' מלאה לשון מלשונות העברים. ועל זה מודך תקופה תשוכחך לכל מי שאמר מן האחוריים שלשון המשנה אין צח, או שהם נשתפסו במלות שאין פראי בלשון, וזה העקר שוברתי